

ESAS NO : 2015/606

KARAR NO : 2015/1207

DAVACI

VEKİLİ

DAVALI

VEKİLİ

DAVALI

: 1- AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

: AV. SEYHAN YAVUZ

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177 Sokak No:10/A Çankaya/ANKARA

: 2- DİYARBAKIR VALİLİĞİ/DİYARBAKIR

DAVANIN ÖZETİ

: Davacının 2628 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'na 3413 sayılı Yasa ile eklenen Ek 1. maddesinden yararlanabilmesi için, 02.03.1995 günü, 22218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Korunmaya Muhtaç Çocukların İyileştirilmelerine İlişkin Tüzüğü'nün 5. maddesinde belirtilen bilgileri içeren Form-A belgesi düzenlenmesi istemiyle yaptığı başvurusunun reddine ilişkin Diyarbakır Valiliği Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün 28.04.2015 tarih ve 4613 sayılı işleminin, 16 yaşında iken annesini kaybettiği, 7 yaşında iken üvey annesinden şiddet görmeye başladığı, komşuların haberi üzerine koruma altına alınarak yurda yerleştirildiği, daha sonra koruyucu aile olarak halasının yanına yerleştirildiği, halasının kendisini çocuk yaşta evlendirmek istemesi üzerine tekrar kuruma başvurarak kurum bakımına alındığı, 2010 yılında üvey annesinin nakdi yardım alabilmek amacıyla yanına baba için başvurduğu, kurumun ise, koruma altına alınmasına neden olan üvey annenin talebini reddetmesi gerekirken, hiçbir araştırma yapmadan kendisini üvey annesine teslim ettiği, üvey annesinin kendisinin haberi olmadan koruma kararının kaldırılması için yaptığı başvurusunun kabul edilerek haberi olmadan hakkındaki koruma kararının kaldırıldığı, üvey anne yanında şiddet görmeye devam etmesi üzerine defalarca kuruma başvuru yapmasına karşın talebinin kabul edilmediği, bunun üzerine 2011 yılında evlenmek zorunda kaldığı, 2012 yılında bir çocuğunun dünyaya geldiği, eşinin uyusturucu ticareti yapmak suçundan dolayı 15 yıl hapis cezasına mahkum edildiği, işsiz olması ve çocuğuna bakmak zorunda olması nedeniyle işe yerleştirilmesi istemiyle yaptığı başvurusunun, hakkındaki koruma kararının 18 yaşından önce kaldırılması nedeniyle reddedildiği, koruma kararı kaldırıldıktan sonra da üvey annesinin nakdi yardımdan faydalanmaya devam ettiği, bu durumun iş başvurusu yapması için yeterli olduğu, dava konusu işlemin hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI'NIN**SAVUNMASININ ÖZETİ**

: 25.03.1994 doğumlu olan davacının, 21.01.2010 tarihinde Kız Yetiştirme Yurduna yerleştirildiği ve Diyarbakır 2. Çocuk Mahkemesinin 08.02.2010 tarih ve 2010/7 sayılı kararıyla hakkında bakım tedbir kararı alındığı, daha sonra korunma kararı devam ettirilip nakdi yardım karşılığında üvey annesine teslim edildiği, üvey annenin 19.09.2011 tarihinde verdiği korunma kararının kaldırılması talebini içeren dilekçe üzerine, kurum tarafından Diyarbakır 2. Çocuk Mahkemesine başvuru yapıldığı, Mahkemenin 30.11.2011 tarihli kararıyla davacı hakkındaki bakım tedbir kararının kaldırıldığı, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'na 3413 sayılı Yasa ile eklenen Ek 1. maddesinden yararlanabilmesi için, reşit oluncaya kadar bakım tedbir kararından faydalanılması gerektiği, davacının ise 16 yaşında hakkındaki tedbir kararının kaldırıldığı, bu nedenle şartları taşımadığı belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

DİYARBAKIR VALİLİĞİ'NİN**SAVUNMASININ ÖZETİ**

: Savunma dilekçesi verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Diyarbakır 2. İdare Mahkemesince, duruşma için önceden belirlenen günde, davacı ve vekili Av. Gazal BAYRAM KOLUMAN'ın geldiği, ile davalı idareleri temsilen ise gelenin olmadığı görüldükçe duruşmaya başlanıldı, gelen tarafın açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek dava dosyası incelenip işin gereği görüldü:

ESAS NO : 2015/606

KARAR NO : 2015/1207

Anayasanın 2. maddesinde, Cumhuriyetimiz yalnız bir hukuk devleti olarak değil 'sosyal' bir hukuk devleti olarak nitelendirilmiştir. Prof.Dr. S.Gözbüyük genel hatlarıyla bu kavramı "kişileri sosyal durumlarını iyileştirmeyi, onlara insanca bir yaşayış düzeyi sağlamayı, onları sosyal güvenliğe kavuşturmayı kendisi için ödev bilen devlet" olarak tanımlar. (Yönetim Hukuku,1996). Anayasa Mahkemesinin 26.6.1985 günlü, 18793 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan 18.2.1985 günlü, E:1984/9, K:1985/4 sayılı kararında da "Sosyal hukuk devleti, insan hak ve hürriyetlerine saygı gösteren, ferah, huzur ve refahını gerçekleştiren ve teminat altına alan, kişi ile toplum arasında denge kuran, emek ve sermaye ilişkilerini dengeli olarak düzenleyen, özel teşebbüsün güvenlik ve kararlılık içinde çalışmasını sağlayan, çalışanların insanca yaşamasını ve çalışma hayatının kararlılık içinde gelişmesini sosyal, iktisadi ve mali tedbirler olarak, çalışanlarını koruyan, işsizliği önleyici ve milli gelirin adalete uygun biçimde dağılmasını sağlayıcı tedbirleri alan, adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu, devan e-tirmeye kendini yükümlü sayan, hukuka bağlı, kararlılık içinde ve gerçekçi bir özgürlük rejimini uygulayan devlettir." şeklinde betimlenmiştir. Anayasanın 5. maddesi "insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmayı" devletin temel amaç ve görevleri arasında saymıştır. Anayasanın "Sosyal güvenlik bakımından özel olarak korunması gerekenler" başlıklı 61. maddesinde de, Devletin, korunmaya muhtaç çocukların topluma kazandırılması için her türlü tedbiri alacağı ve bu amaçlarla gerekli teşkilat ve tesisleri kuracağı veya kurduracağı hükmü yer almıştır.

Ülkemizde de taraf olduğu Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesininin 20. maddesinde; "1. Geçici ve sürekli olarak aile çevresinden yoksun kalan veya kendi yararına olarak bu ortamda bırakılması kabul edilmeyen her çocuk, Devlettten özel koruma ve yardım görme hakkına sahip olacaktır.

2. Taraf Devletler, bu durumdaki bir çocuk için kendi ulusal yasalarına göre, uygun olan bakımı sağlayacaklardır.

3. Bu tür bakım, başkaca benzerleri yanında, bakıcı aile yanına verme, İslâm Hukukunda kefalet (kafalah), evlât edinme ya da gerekiyorsa çocuk bakımı amacı güden uygun kuruluşlara yerleştirmeyi de içerir. Çözümler düşünülürken, çocuğun yetiştirilmesinde sürekliliğin korunmasına ve çocuğun etnik, dinsel, kültürel ve dil kimliğine gereken saygı gösterilecektir." ifadesine yer verilmiş olup, aynı Sözleşmenin 25. maddesinde ise; "Taraf Devletler, yetkili makamlarca korunma ve bakım altına alma, bedensel ya da ruhsal tedavi amaçlarıyla hakkında bir yerleştirme tedbiri uygulanan çocuğun, gördüğü tedaviyi ve yerleştirilmesine bağlı diğer tüm şartları belli aralıklarla gözden geçirme hakkına sahip olduğunu kabul ederler." ibaresine yer verilmiştir.

2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'na 3413 sayılı Kanun'la eklenen Ek 1. maddesinde; Kamu kurum ve kuruluşlarının, reşit olana kadar Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü tarafından bakılan ve korunan çocuklar için, her yıl başındaki hangi statüde olursa olsun serbest kadro mevcutlarının binde biri nisbetindeki kısmını ayırarak bu çocuklar arasında yapılacak giriş sınavlarında başarılı olanlar arasından atama yapacakları ve maddeden yararlanmak isteyenlerin 18 yaşını tamamladıkları tarihten itibaren, kamu kurum ve kuruluşlarına Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü vasıtasıyla başvurmak zorunda oldukları düzenlenmiştir.

Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzüğün 1. maddesinde; Tüzüğün, korunmaya muhtaç çocukların korunmaları sona erdikten sonra işe yerleştirilmelerinin esas ve usullerini, kamu kurum ve kuruluşlarının bu konudaki yükümlülükleriyle Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu'yla diğer Kurumlar arasındaki eşgüdümün sağlanmasına ilişkin hükümleri düzenlediği, aynı Tüzüğün 3. maddesinde ise; Tüzük hükümlerinden, koruma kararı alınmış olup da;

a) Reşit oluncaya kadar sosyal hizmetler kuruluşlarında kalmış,

b) Bir koruyucu aile yanına yerleştirilmiş,

c) Aynı-nakdi yardım yapılarak ailesinin yanına gönderilmiş korunmaya muhtaç çocukların yararlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Dosyanın incelenmesinden; 25.03.1994 doğumlu olan davacının, 1,5 yaşında iken annesini kaybettiği, üvey annesinden şiddet görmesi ve bu yüzden evden kaçması nedeniyle 21.01.2010 tarihinde Kız Yetiştirme Yurduna yerleştirildiği ve Diyarbakır 2. Çocuk Mahkemesininin 08.02.2010 tarih ve 2010/7 sayılı kararıyla hakkında bakım tedbiri kararı alındığı, daha sonra korunma kararı devam ettirilip nakdi yardım karşılığında üvey annesine teslim edildiği, üvey annesi tarafından 19.09.2011 tarihinde verilen, davacı hakkındaki korunma kararının kaldırılması talebini içeren dilekçe üzerine, kurum tarafından 23.09.2011 tarihli "Sosyal İnceleme Raporu" düzenlendiği, söz konusu raporda; 17 yaşında olan davacının ailesinin yanında kalmasında sakınca

ESAS NO : 2015/606

KARAR NO : 2015/1207

bulunmadığı, bu nedenle bakım tedbir kararının kaldırılması için mahkemeden talepte bulunulması gerektiği yönünde görüş bildirilmesi üzerine, kurum tarafından Diyarbakır 2. Çocuk Mahkemesine başvuru yapıldığı, bahsi geçen Mahkemenin 30.11.2011 tarih ve Tedbir No:2010/7 sayılı kararıyla davacı hakkındaki bakım tedbir kararının kaldırıldığı, davacının, 02.03.1995 günü, 22218 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulan Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmelerine İlişkin Tüzüğün 5. maddesinde istenilen bilgileri içeren Form-A belgesi düzenlenmesi amacıyla yaptığı başvurusunun, Ek 1 maddeden yararlanılabilmesi için, reşit oluncaya kadar bakım tedbir kararından faydalanılması gerektiği, davacının ise reşit olmadan hakkındaki tedbir kararının kaldırıldığı gerekçesiyle reddi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinden, 2828 sayılı Kanunun, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumunca koruma altına alınan çocukların, Kanunda belirtilen değerlere uygun olarak yetiştirilmelerini, b. işe meslek sahibi olmalarını ve koruma kararı kalktıktan sonra dahi izlenmelerini ve imkanlar ölçüsünde desteklenmelerini esas aldığı açıktır.

Üyüşmazlıkta ise, üvey annesinden şiddet gördüğü gerekçesiyle hakkında koruma tedbir kararı alınan davacının, daha sonra tekrar üvey annesine teslim edildiği ve üvey annesinin talebi üzerine hakkındaki tedbir kararının kaldırıldığı, söz konusu koruma tedbir kararının kaldırılmasına ilişkin Diyarbakır 2. Çocuk Mahkemesinin 30.11.2011 tarih ve Tedbir No:2010/7 sayılı kararında, çocuğun bakımından sorumlu üvey anneye yapılan aynı ve nakdi yardımın Diyarbakır İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğü tarafından değerlendirilmesine karar verildiği, söz konusu karar uyarınca da davacının üvey annesine nakdi yardım yapıldığı anlaşılmıştır.

Bu itibarla, davacının, üvey annesinin talebi üzerine koruma kararı kaldırılarak nakdi yardım yapılması koşulu ile ailesinin yanına verildiğinin anlaşılmış olması karşısında, söz konusu yasal düzenlemenin amacı da gözönüne alındığında, davacı hakkındaki koruma tedbir kararının kaldırılmasının, Devletin gözetim yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağı, kaldı ki hizmet modellerinden biri olan nakdi yardım yapılması koşulunun da gerçekleşmesi nedeniyle, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu'na 3413 sayılı Kanunla eklenen Ek 1. madde ve Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine İlişkin Tüzük hükümleri uyarınca dava adına Form (A) belgesinin düzenlenmesi gerektiği sonucuna ulaşıldığından, aksi yöndeki dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Nitekim, Danıştay 12. Dairesinin 13.3.2007 tarih ve E. 2004/4653 K: 2007/1116 sayılı kararı ile 09/04/2015 tarih ve E:2014/9757, K:2015/2270 sayılı kararı da bu yödedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline, adli yardım talebi kabul edilen davacı geçici olarak yargılama giderlerinden muaf tutulduğundan, davanın açılması esnasında peşin olarak alınmayan başvurma ve karar harcı toplamı 55,40 TL ile resmi posta pulundan yapılan 106,00 TL posta giderinin davalı idarelerden tahsiline, aşağıda dökümü yapılan yargılama gideri ile yürürlükteki Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.250,00 TL vekalet ücretinin davalı idarelerce davacıya verilmesine, artan posta ücretinin kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde Danıştay'a temyiz yolu açık olmak üzere 09/12/2015 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
LEVENT YÜKSEL
101856

Üye
HAKAN MANAV
103144

Üye
İSA ÇELİK
165695

YARGILAMA GİDERLERİ

Vekalet Harcı : 4,10 TL

TOPLAM : 4,10 TL

ASLİ GİDİRDİR
BAKAN